

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudců Mgr. RNDr. Jany Zaoralové a JUDr. Jana Pavlíčka v právní věci žalobce: **Město Cheb**, IČO 00253979, sídlem Cheb, náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 1, zast. Mgr. Miroslavem Kutílkem, advokátem, se sídlem Cheb, Sládkova 159/1, proti žalovanému: **Veřejné zakázky s.r.o.**, IČO 26726050, sídlem Praha 6, Na Hutích 661/9, zast. Mgr. Tomášem Krutákem, advokátem, se sídlem Praha 1, Revoluční 724/7, **o zaplacení částky 600.000 Kč s přísl.**, o odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 dne 21. února 2017, č.j. 27 C 1/2015-58,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se p o t v r z u j e .**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení 22.000,- Kč, do 3 dnů od právní moci rozsudku, k rukám Mgr. Miroslava Kutílka.

O d ů v o d n ě n í

Soud I. stupně shora označeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do 3 dnů od právní moci rozsudku 600.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 3.1.2015 do zaplacení (výrok I.) a náhradu nákladů ve výši 56.620 Kč k rukám právního zástupce žalobce (výrok II.).

Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobce žalovaného zmocnil mandátní smlouvou (§ 566 a násl. ObchZ) ze dne 31.9.2010 ke všem úkonům zadavatelských činností ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZVZ“), mimo jiné k veřejné zakázce „Rekonstrukce kulturního domu Za mostní branou 5, Cheb“. Žalovaný zmocnění přijal a zavázal se provádět mimo jiné následující činnosti: s mandantem vyjednat a vypracovat návrh oznámení příslušného typu zadávacího řízení, vypracovat návrh podrobných podmínek řízení jako součást zadávací dokumentace, odsouhlasit konečné vyhotovení podrobných podmínek řízení s odkazem na osobu mandanta, vypracovat návrh k posouzení nabídek z hlediska obsahového splnění zadávacích podmínek. Podle článku VI smlouvy je mandatář povinen provádět činnost dle smlouvy s vynaložením odborné péče tak, aby nedošlo k porušení zákona ani obecně závazných předpisů a dále upozornit mandanta na případnou možnost porušení zákona, ke kterému by mohlo dojít úkony či nečinností mandanta. Žalovaný v rámci zpracování zadávací dokumentace veřejné zakázky označené jako „Rekonstrukce, úpravu a využití objektu Za mostní branou 5, Cheb“ uplatnil (bod 7.3) jako kvalifikační požadavek uchazeče o veřejnou zakázku „přísné uplatňování zásad společenské odpovědnosti při plnění veřejné zakázky na úrovni normy SA 8000“ s tím, že tento předpoklad je splněn předložením osvědčení o zavedení této normy v organizaci uchazeče. Z rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 18.10.2012, č.j. ÚOHS-S63/2012/VZ-19593/2012/522/NGI vyplývá, že uplatněním uvedeného kvalifikačního předpokladu pro uchazeče o veřejnou zakázku „Rekonstrukce oprava využití objektu Za mostní branou 5, Cheb“ nebyl dodržen postup podle § 56 odst. 6 ZVZ, čímž mohl být podstatně ovlivněn výběr nejvhodnější nabídky. Úřad konstatoval naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 120 odst. 1 písm. a) ZVZ žalobcem jako zadavatelem. O tomto správním deliktu a o dalších třech správních deliktech spáchaných žalobcem při jako veřejným zadavatelem, z nichž každý byl spáchán v rámci jiného zadávacího řízení, bylo vedeno Úřadem společné řízení. Zpracování zadávací dokumentace veřejné zakázky „Rekonstrukce, úpravu a využití objektu Za mostní branou 5, Cheb“ provedl žalovaný, zpracování zadání ostatních zakázek realizovala na základě pověření žalobce třetí osoba, odlišná od žalovaného. Žalobce byl shledán vinným ze spáchání čtyř různých správních deliktů, za jejichž souběh mu byla uložena pokuta ve výši 600.000 Kč, určené na základě absorpční zásady. Žalobce celkovou pokutu ve výši 600.000 Kč uhradil dne 3.1.2013 a dne 23.12.2014 vyzval žalovaného k úhradě dlužné částky. Soud I. stupně dospěl k závěru, že byla platně uzavřena mandátní smlouva (§ 566 ObchZ), že žalovaný při zpracování zadávací dokumentace nepostupoval v rozporu s § 567 odst. 1 ObchZ s odbornou péčí tak, aby nedošlo k porušení zákona ani obecně závazných předpisů, a tímto chybným postupem způsobil žalobci škodu. Povinnost žalovaného k náhradě škody, jež je kvantifikována právě výší udělené (a uhrazené) pokuty, vyplývá z ust. § 420 odst. 1 ObčZ. Vzhledem k tomu, že tuto nesplnil dobrovolně, soud I. stupně vyhověl žalobě jak co do jistiny, tak co do žalovaného příslušenství s odkazem na § 373a § 369 obč. zák. Soud I. stupně neshledal důvodnou obranu žalovaného, který tvrdil okolnosti vylučující odpovědnost žalovaného, spočívající v tom, že žalobce jako adresát rozhodnutí Úřadu nebrojil proti němu opravným prostředkem, a vyloučil tak možnost případného zrušení či zmírnění trestu v rámci přezkumného řízení. Úvahy žalovaného o tom, že toto rozhodnutí by mohlo být v rámci přezkumného řízení zrušeno, jsou ničím nepodložené spekulace, a soud je ve smyslu § 135 odst. 1 o.s.ř. pravomocným rozhodnutím Úřadu vázán. Žalobci neplynula povinnost informovat žalovaného o rozhodnutí Úřadu před nabytím právní moci tohoto rozhodnutí, ani ze smluvních ujednání a ani z právního předpisu. I kdyby bylo v řízení prokázáno, že zařazení (nezákonného) kvalifikačního předpokladu bylo požadavkem žalobce, bylo povinností žalovaného, na možné porušení zákona takovým požadavkem poukázat tak, jak mu ukládala smlouva v bodě VI., 1, b). O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o.s.ř. ve prospěch úspěšného žalobce.

Tento rozsudek soudu I. stupně napadl žalovaný v celém rozsahu včasným a přípustným odvoláním. Odvolací důvody podřadil ust. § 205 odst. 2 písm. e), písm. g) o.s.ř. Obecně uvedl, že je přesvědčen o tom, že své povinnosti mandátáře neporušil a že při řádném uplatnění opravných prostředků by pokuta za správní delikt ve vztahu k zakázce „Rekonstrukce, úprava a využití objektu Za Mostní branou 5, Cheb“, administrované žalovaným, uložena nebyla.

Konkrétně žalovaný namítal, že soud I. stupně založil svou úvahu o odpovědnosti žalovaného za škodu na předpokladu, že uložení pokuty ze strany ÚOHS již postačuje k vyvození odpovědnosti za škodu na straně poradce administrátora veřejné zakázky. V soudní praxi je však ustálen názor, že takový závěr nelze učinit automaticky, aniž je zároveň zjištěno konkrétní porušení povinnosti mandátáře postupovat s odbornou péčí (§ 567 odst. 1 ObchZ). V této souvislosti žalovaný opět zdůraznil, že v průběhu zadávacího řízení postupoval v souladu s mandátní smlouvou a právními předpisy.

Žalovaný dále trval na tom, že jeho odpovědnost za škodu je vyloučena okolností spočívající v jednání žalobce, pokud nevyčerpal všechny opravné prostředky, které měl podle zákona k dispozici k obraně proti předmětnému rozhodnutí Úřadu. Ačkoliv žalobce jako adresát správního rozhodnutí není obecně povinen podat opravný prostředek, z jeho postavení veřejnoprávní korporace vyplývá povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, což jistě zahrnuje i povinnost podniknout veškeré kroky, které mohou vést ke zrušení rozhodnutí o uložení pokuty. Nelze připustit, aby následky nevhodného jednání žalobce byly přenášeny na třetí osoby, jako v tomto případě na žalovaného.

Žalovaný dále namítal, že soud I. stupně sice učinil zjištění, že pokuta ve výši 600.000 Kč byla žalobci uložena za souběh čtyř správních deliktů, spáchaných v rámci zadání čtyř různých veřejných zakázek žalobcem, z nichž však žalovaný administroval pouze jedinou, a to zakázku „Rekonstrukce, úprava a využití objektu Za Mostní branou 5, Cheb“, a že při ukládání trestu byla aplikována absorpční zásada (upravená v § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích), nevyvodil však z tohoto zjištění žádné důsledky z hlediska výše škody, jejíž vznik lze přičítat žalobci. Ostatní tři veřejné zakázky, ve kterých bylo shledáno porušení právních předpisů, administrovaly třetí osoby zcela odlišné od žalovaného. V souladu se zásadou absorpce Úřad ve správním řízení uložil pokutu podle nejpřísněji trestaného správního deliktu. Z rozhodnutí ÚOHS tedy jasně vyplývá, že byla pokuta uložena dle zásady absorpce sazeb správních deliktů, nikoliv absorpce samotných správních deliktů. Dále je zřejmé, že vícečetnost deliktního jednání se následně promítá i do výše fakticky uložené sankce. Pokutou uloženou ÚOHS byly potrestány všechny čtyři správní delikty žalobce, kdy se závažnost a povaha těchto ostatních deliktů zcela nepochybně odrazila v konečné výši pokuty. Z tohoto důvodu je hrubě nespravedlivé a v rozporu s dobrými mravy požadovat úhradu pokuty uložené ÚOHS pouze po žalovaném, když na ní mají výrazný podíl i pochybení při zadávání jiných veřejných zakázek, na kterých se žalovaný nijak nepodílel; žalovaný nemůže být nucen nést následky za škodu, kterou svým jednáním či opomenutím způsobily žalobci třetí osoby. Tyto zásadní skutečnosti soud I. stupně v odůvodnění rozhodnutí však zcela pominul. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby odvolací soud změnou rozsudku soudu I. stupně žalobu zamítl.

Žalobce navrhl potvrzení rozsudku soudu I. stupně. Poukázal na to, že odvolání pouze opakuje obranná tvrzení žalovaného, s nimiž se soud I. stupně vyrovnal způsobem, který odpovídá zákonu i ustáleným závěrům soudní praxe. K otázce tvrzeného spoluzavinění vzniku škody zanedbáním postupu s péčí řádného hospodáře žalobce uvedl, že při posouzení

hospodárnosti pokračování ve správním řízení vycházel z právních rozborů, zpracovaných advokátními kancelářemi, a jejich doporučení v řízení nepokračovat.

Odvolací soud přezkoumal podle § 212, § 212a, § 214 odst. 1 o.s.ř. napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Odvolací soud vycházel ze skutkových závěrů soudu I. stupně, které se žalovanému nepodařilo zvrátit ani prostřednictvím odvolacích námitek. K námitce, že žalovaný neodpovídá za škodu vzniklou žalobci, neboť závazek vyplývající z mandátní smlouvy splnil řádně: Podle § 567 odst. 1 o.s.ř. je mandatář povinen postupovat při zařizování záležitostí s odbornou péčí. Obchodní zákoník upravuje zásadně vztahy profesionálů; proto klade na mandatáře vyšší nároky a očekává od něj kvalifikovaný výkon činnosti. Mandatář musí postupovat při plnění závazku nejen odborně, ale i pečlivě. Pokud tak neučiní, nese odpovědnost za škodu v důsledku toho vzniklou, přičemž je třeba pojem odborné péče posoudit s ohledem na konkrétní profesi mandatáře. Jestliže v daném případě žalobce zmocnil žalovaného ke všem úkonům zadavatelských činností ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek a žalovaný zmocnění přijal, pak žalobce oprávněně očekával, že žalovaný při splnění závazku uplatní odborné znalosti, což se projeví jednak postupy, které nevybočí z mezí zákona o zadávání veřejných zakázek a známých závěrů příslušné judikatury, jednak případným upozorněním mandanta na nevhodnost jeho pokynů. Za stavu, kdy vada plnění žalovaného jako mandatáře spočívala v uplatnění nezákonného kvalifikačního kritéria v zadávací dokumentaci veřejné zakázky, dohledový správní orgán ÚOHS shledal, že tento postup naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu a žalobce jako veřejného zadavatele potrestal peněžitou pokutou, nese žalovaný odpovědnost za škodu vzniklou žalobci. Soud I. stupně tedy posoudil otázku porušení právní povinnosti žalovaným a otázku příčinné souvislosti se vznikem škody v souladu s hmotným právem.

K námitce okolnosti vylučující odpovědnost žalovaného, že škoda vznikla pouze na základě rozhodnutí správního orgánu, proti němuž bylo možné podat řádný opravný prostředek, k jehož podání však žalobce nepřistoupil: Rozhodnutí soudu I. stupně je založeno na závěru, že žalovaný porušil své povinnosti, jež mu vůči žalobci vyplývaly z ust. § 567 odst. 1 a 2 obch. zák. a z mandátní smlouvy, a odpovídá tak žalobci za způsobenou škodu, přičemž za základní porušení těchto povinností soud považoval již samotné pochybení spočívající v zařazení nezákonného kvalifikačního požadavku do příslušné zadávací dokumentace. Toto pochybení totiž vedlo k následnému uložení správní sankce ve formě peněžitě pokuty. Skutečnost, že nebylo následně podáno odvolání proti příslušnému prvostupňovému rozhodnutí ÚOHS (které bylo vydán právě následkem pochybení v konstrukci souboru kvalifikačních předpokladů), nebyla již pro rozhodnutí soudů určující. Prvotní a zásadní příčinou škody vzniklé žalobci úhradou pokuty bylo neoprávněné zařazení konkrétního kvalifikačního požadavku do zadávací dokumentace, nikoli nepodání odvolání proti příslušnému rozhodnutí ÚOHS. Veškeré výtky odvolatele, že žalobce měl podat opravný prostředek, tak zpochybňují závěr, na němž rozhodnutí soudu I. stupně není založeno.

V daném případě je náhrada škody žalobcem požadována k reparaci uhrazení peněžitě pokuty, uložené v důsledku jednání žalovaného a dalších osob, spočívajícího shodně v porušení povinnosti mandatáře podle § 567 odst. 1 ObchZ. Vzhledem k tomu, že tato správní sankce byla uložena za každý ze 4 správních deliktů téhož druhu, za aplikace absorpční zásady ukládání trestů, je dána příčinná souvislost mezi jednáním každého z mandatářů, včetně žalovaného (který zpracovával pouze jedno ze sankcemi postižených zadávacích řízení), a uhrazením uložené pokuty - škodlivým následkem, za nějž je náhrada

požadována. Podle § 438 odst. 1 o.z. (aplikovaného subsidiárně) způsobí-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně. Žalovaný a další osoby, které pro žalobce zpracovávali zadávací řízení, za něž byla souhrnná sankce uložena, tedy (vzhledem ke shora uvedeným okolnostem vedení společného řízení o několika správních deliktech téhož zadavatele) společně způsobili škodu, spočívající v uhrazení pokuty, tedy za ni odpovídají společně a nerozdílně (solidárně). Smyslem tzv. solidární odpovědnosti je, aby byla prohloubena odpovědnost za škodu a aby byla důsledně zabezpečena ochrana práv poškozeného. To znamená, že se věřitel může celé své pohledávky domáhat na kterémkoliv z dlužníků, protože funkcí pasivní solidarity (solidarity škůdců) je ulehčení pozice věřitele. Jestliže dluh takto splní jeden škůdce, povinnost (závazek) všech ostatních škůdců vůči poškozenému zanikne. Současně však platí, že pravomocné přisouzení nároku na náhradu škody proti některým ze solidárně odpovědných škůdců nepředstavuje překážku věci rozsouzené pro případ následného uplatnění tohoto nároku žalobcem vůči dalším (rovněž solidárně odpovědným) subjektům (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 682/2008, ze dne 11.12.2008). Soudu I. stupně proto nelze důvodně vytknout ani to, že považoval za nerozhodnou okolnost, že odpovědnost žalovaného vyplývající z porušení povinností mandátáře se vztahuje pouze k jednomu ze správních deliktů, o nichž bylo vedeno společné řízení a uložena souhrnná sankce.

Z uvedených důvodů odvolací soud věcně správně zamítavé rozhodnutí soudu I. stupně podle § 219 o.s.ř. potvrdil, včetně akcesorického výroku o nákladech řízení.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst.1 a § 142 odst.1 o.s.ř. ve prospěch úspěšného žalobce. Výše náhrady byla určena jako součet odměny za právní zastoupení v sazbě 10.700,- Kč za 1 úkon právní služby (§ 7 bod 6 AT, tj. odměna 21.400,- Kč za vyjádření k odvolání a účast při ú.j. 25.10.2017) a náhrady hotových výdajů advokáta paušální částkou 2x 300,- Kč za 2 úkony právní služby (§ 13 odst. 3 AT), celkem 22.000,- Kč. Lhůta k plnění vyplývá z § 160 odst. 1 o.s.ř., místo plnění z § 149 odst. 2 o.s.ř.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 6 dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

V Praze dne 25. října 2017

JUDr. Marcela Kučerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Pletková Barbora